

ב"ה

תשורה

לכל קרובינו וידידינו שי'

משמחת נישואי **מנחם מענדל** שי'

עב"ג **חיה מושקא** תי'

ולנר

ב"ה. ו', אור לד', אדר ראשון, תשע"ד

אנו מודים לכל מי שהגיעו להשתתף בשמחת הנישואין של ילדינו היקרים
שי' מנחם מענדל וחיה מושקא.

זכות היא לנו להזכיר בעת רצון זו את אבי החתן, החסיד הבלתי נשכח, נערץ
בפי כל כל מכיריו, הרה"ת ר' צפריר ע"ה; ואת סב החתן, הרב אליהו שטרן ע"ה,
שהשרה בטחון בה' ושמחה יהודית על כל סביביו.
כמו כן נזכיר את דמותו של סב הכלה, הרה"ח ר' יעקב אורינשטיין ע"ה, שהיה
עובד ה' בכל מאוודו וחסיד מסור בלב ונפש.

אנו מבקשים להשאיר מזכרת-תשורה משמחה זו - שבה **מתפרסמים**
לראשונה הדברים הבאים:

(א) אחדים ממכתבי הרבי אל אבי החתן, ואל סבו הרב שטרן ע"ה.
(ב) הגהות הרבי לשיחה שיצאה לאור לפני ארבעים שנה.
(ג) יומן שכתב אבי הכלה בבחרותו בעת ביקורו בחצרות הקודש של הרבי,
ב-770, לפני שלושים שנה.

•

ויהי רצון שיהיו כל אבות המשפחה מליצי יושר - גוטע בעטערס - על כל
צאצאיהם שי', ונזכה בקרוב ממש להתגלות משיח צדקנו, ומהרה ישמע בערי
יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה, קול חתן וקול כלה, הקשור גם
לציפיה לבנין בית המקדש, כפי שדרשו חז"ל (בסיום מסכת תענית) על הפסוק
"צאינה וראינה גו' במלך שלמה ביום חתונתו 'וביום שמחת לכו' - 'זה בנין בית
המקדש; שיבנה במהרה בימינו אמן'".

משפחות ולנו - קפלון

ראיית השכינה "כמו שהיא" על ידי משה רבינו

לפנינו קטע מתוך שיחה של הרבי, שהועלתה על הכתב והוגשה לרבי להגהה טרם הדפסתה לראשונה בחוברת 'לקוטי שיחות' - לקראת ש"פ תשא בשנת תשל"ד, לפני "ארבעים שנה" בדיוק (מאוחר יותר - נדפסה השיחה בספר לקוטי שיחות חלק י"א עמ' 153).

השיחה מתקשרת לתאריך המיוחד שבו אנו נמצאים, כיון ששמחת החתונה מתקיימת באור לז' אדר (ראשון¹) שבו יום הולדתו ופטירתו של משה רבינו ע"ה, ואם-כן - דבר בעיתו הוא.

אנו מתכבדים להציג בזה בפרסום ראשון את הגהותיו של הרבי לקטע מן השיחה, מתוך ארכיונו של הרה"ג **יהודה לייב שפירא** שליט"א (ראש ישיבת חב"ד בפלורידה), מעורכי השיחות באותם שנים, שניאות לתת את צילום כתב היד, כדי לעודד את התכנית המיוחדת של לימוד ה"לקוטי שיחות" שהופיעו לראשונה לפני ארבעים שנה (הידועה בשם "ואתם תלוקטו").

1. ראה ליקוטי שיחות חלק כ"ו ע' 294, שעיקר הענין של ז' אדר בתור יום הולדת והסתלקות של משה רבינו - הוא באדר ראשון דווקא. ז' אדר בכלל הוא "יום משתה ושמחה" - ראה פ"י הרא"ש לנזיר יד, א - הובא בלקו"ש ח"ו עמ' 853.

שמשה מיהר - הרי ברור שמשה רבינו עבד את ה' תמיד בזריזות גדולה ביותר? וכמו"כ, מדוע רש"י מדגיש את הדחיפות של משה להשתחוות מיד.

דברי ההסבר של הרבי נוסחו על ידי הרושמים כדלהלן:

מובן ופשוט שאינו דומה אם משתחווים למלך כשרואים אותו לגבי ההשתחואה כשאין רואים אותו, הגם שידועים שהוא נמצא כאן, ומכיוון שלרגע א' ראה משה את השכינה - בודאי השתדל שההשתחואה (עכ"פ חלק ממנה) תהי' כשעדיין רואה את השכינה, וא"כ בודאי מיהר משה להשתחוות אז במהירות הכי אפשרית - (נוסף על זריזותו הרגילה).

הרבי הגיה את השיחה ואלה היו הערותיו (המלים הבאות בחצאי ריבוע הן המלים שנמחקו על ידי הרבי, והמלים המודגשות הן אלו שהוסיף בכתב ידו):

מובן [ופשוט] שאינו דומה **אופן ודרגת ההשתחואה** [אם משתחווים] למלך [כ] **בעת שרואים** אותו **"כמו שהוא"** לגבי [ההשתחואה] **הביטול כשרואים אותו מתחפש ומתעלם בדמות אחרת, או** כשאין רואים אותו, [הגם] **אלא** שידועים שהוא נמצא כאן, [ומכיוון שלרגע א'] **ולכן תומ"י שראה משה את השכינה "כמו שהיא" -** [בודאי השתדל שההשתחואה (עכ"פ חלק ממנה) תהי' כשעדיין רואה את השכינה, וא"כ בודאי] **מיהר** [משה] **קודם גמר ההעברה** להשתחוות [אז במהירות הכי אפשרית] - **בדרגא הכי**

נעלית (נוסף על זריזותו הרגילה).

[מעניין לשים לב לכך שאת המלה "השכינה" נזהר הרבי שלא למחוק, אלא להקיפה בעיגול].

וכך הדברים נראים ב"לקוטי שיחות" לאחר ההגהה:

**מובן שאינו דומה אופן ודרגת
ההשתחוואה למלך בעת שרואים או-
תו "כמו שהוא"²², לגבי הביטול כש-
רואים אותו מתחפש ומתעלם בדמות
אחרת²⁴, או כשאין רואים אותו, אלא
שיודעים שהוא נמצא כאן, ולכן תומ"י
שראה משה את השכינה "כמו שהיא"
— מיהר קודם גמר ההעברה להש-
תחוות — בדרגא הכי נעלית (נוסף
על זריזותו הרגילה).**

.

מתוך ההגהה אנו למדים על ההשקעה העצומה של הרבי בכל שיחה, עד שנהייתה ראויה להוצאה לאור בדפוס (בפני עצמה), ובהמשך - להיכלל בספר "לקוטי שיחות" המונה שלושים ותשעה כרכים!

וברוח ההגהות הנחשפות כאן לראשונה - יהי רצון שנזכה בקרוב ל"והיו עיניך רואות את מוריך", "כמו שהוא", ולא כמו שהוא מתעלם, למרות שגם אז "יודעים שהוא נמצא כאן".

מכתבי הרבי

אחד מהם נכתב בקשר להולדת החתן שי'

ולנר - שטרן - מגדל העמק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנהם מענדל שניאורסאהן
ליזכאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, טי מייח תשמי"ט
ברוקלין, נ. י.

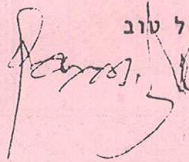
האברך. הווי"ח אי"א נוי"נ וכו'
מוה' צפרי"ר שי'
וב"ג תי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה מקביעות זמן חתונתם
ליום רי"ח כסלו הבע"ל,

הנני בזה להביע ברכתי ברכת מזל טוב מזל
טוב ושטה"י בשעה טובה ומוצלחת ויבנו בית
בישראל בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה
כפי שהם מוארים במאור שבתורה זוהי תורת
החסידות.

בברכת מזל טוב
מזל טוב

ולנר - ירושת"ו

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליוכאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.
בי"ה, י"ח מ"ח תנשי"א
ברוקלין, נ. י.

הווי"ח אי"א נוי"ב וכו'
מוה' צפריר שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולד להם בן למזל טוב,

הנה יה"ר מהשלי"ת שיכניסוהו לבריתו של אברהם
אבינו, וכשם שיכניסוהו לברית כן יכניסוהו לתורה
ולחופה ולמעשים טובים, ויגדלו ביחד עם זוג' תי'
מתוך הרחבה.

ברכת מזל טוב

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 אימפערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי אלול, ה"תשמ"א
שנת הקהל.
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
הרב אליהו שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת החו' אשנב, וה"ח א. א.
ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל

ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע ברכתי,

לו ולכל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה טובה

לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

בכבוד ובברכה להצלחה במשרתו
האחרית

נ. ב.

לאות העיון בטפר - עכ"פ ב' ציונים:

לענין הא' מאמר שלישי בפרקי אבות הדן
בענין זה גם הוא עיקר "והוי שפל רוח בפני כל
אדם" (פ"ד מ"י), ואולי גם עולה על השנים שלפניו.
וראה תניא פ"ל.

ענין ה' - ראה זוהר ויקהל קצט, א-ב ביאור
כל הספר!

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN, N. Y. 11213

VIA AIR MAIL

אלי שרון

רח' שאול המלך 16

ירושלים

ISRAEL

יומן תשרי תשד"מ

חלקו השני של היומן (מי"ב תשרי ואילך) נדפס כבר בגיליון (מוסף) חג הסוכות של עיתון 'כפר חב"ד', בחודש תשרי (תשע"ד). כאן אנו מביאים לראשונה את חלקו הראשון. כדי לחוש את ההווי המיוחד שהיה אז, עם השיח והעגה המסורתיים - הותרנו את סגנון הכתיבה כפי שהוא. במקומות אחדים פוענחו מלים שנכתבו בר"ת. להלן שער היומן:

**יום ד' כ"ב אלול
ה'תהי' שנת גילוי משיח.**

**יומן ביקורי לטובה ולברכה
בחצרות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א,
בפעם הב' אי"ה,
לחודש החגים - השביעי תשרי.
ה'תהי' שנת מלכות דוד.**

**הת' אלישיב קפלון
שיבת תומכי תמימים ליובאוויטש**

כפר חב"ד

יום ד', כ"ב אלול, ה'תהי' שנת גילוי משיח

סביבות השעה 12 בלילה יצאנו לדרך. צריכה להיות חנייה בדרך באמשטערדאם אי"ה.

יום ה', כ"ג אלול, ה'תהי' שנת גילוי משיח.

הגענו ב"ה ל 770 בערך ב10:40, וראינו את כ"ק אדוננו מורנו ורבינו שליט"א בערך ב10:45, שיצא אד"ש [=אדמו"ר שליט"א] מקריאת התורה בזאל הקטן ונכנס לחדר. ברכתי שהחיינו. בשעה 15:15 יצא אד"ש למנחה בזאל הקטן. בסוף מנחה הורה אד"ש לר"ז [=לר' זושא] שי' ווילימובסקי לשיר שיבנה ביהמ"ק. בשעה 17:05 יצא אד"ש לשיחה לנשים, וחילק צדקה לכמה ילדים, והורה לב' [=לשניים מהם] לשים בקופה, גם נתן לא' הת' [=לאחד (התלמידים) ה'תמימים] מלוד. השיחה נמשכה כ3/4 שעה. ובסופה חילק הרבי דולרים לנשים. כשעלה אד"ש למעלה במעלית שרו שיבנה ביהמ"ק והורה הרבי בידו כמ"פ להגברת השירה. מעריב ב21:30, אד"ש נכנס לזאל הקטן והתפללו מעריב, לאחר מעריב הורה אד"ש לר"ז שי' שישיר כו'. בשעה 11:00 יצא אד"ש מחדרו הק', שרו שיבנה כו' והורה אד"ש בתנועות ידו להגברת השירה גם בתוך המכונית. יום ה' אמר אד"ש קדיש.

יום ו', כ"ד אלול, ה'תהי' שנת גילוי משיח

קמתי ב10:30 לערך והלכתי למקוה 770 והתפללתי. סיפרו לי שאד"ש בא ל770 ב10:00, חילק צדקה, והורה ללייבל גראנער לקרוא לכמה ילדים שעמדו בחוץ ונתן גם להם.

יצא ב11:55 למקוה, חילק צדקה, חזר ב12:25. (הרבי אמור לצאת לאוהל).

בשעה 15:25 יצא אד"ש עם שקית נייר חומה גדולה (לייבל גראנער הכניס לאד"ש קודם לכן מכתבים ופני"ם וכו') חילק צדקה לכמה ילדים ות', והורה להם לשים בקופה, גם עד המכונית חילק צדקה לתינוק ועשה שלום בידו כמ"פ גם בתוך המכונית.

בשעה 18:45 חזר אד"ש מהאוהל (אחזתי את הדלת כי אף אחד לא אחז וכולם ברחו או בפנים או בצדדים). לאחר כמה דקות יצא אד"ש שוב עם איזה ספר ביד (אולי כללי רש"י) ונסע הביתה.

ליל שבת נכנס אד"ש בערך ב20:00. עד ברכו עומד אד"ש, בברכו התיישב עד שמו"ע. בסוף התפילה מברך אד"ש משמאל לימין (מר' בערקע חן עד ר"ז ווילימובסקי) מורה לר"ז להתחיל שיבנה, והולך לחדר.

יום ש"ק, ש"פ נצו"י

לתהילים נכנס אד"ש ב8:30, בספר הראשון ישב אד"ש, ואח"כ בשאר ארבעת הספרים עמד. גמרו תהילים ב10:05, ב10:30 נכנס

אד"ש לשחרית, עמד כל משך זמן התפילה, כשניגנו בנקדישך ובכתר, (יעלה, לכתחילה אריבער) דפק בידו הק' על העמוד.
בסוף התפילה חיכה להודעות שמודיע רמ"פ [=משה פנחס] כץ.
ואח"כ אמר גוט שבת לסמוכים, כנ"ל בליל שבת.

ב13:30 התוועדות. עמדתי יחד עם עוד א' מהת' משיבת תורת אמת ליד הרש"ג [=הרב שמריהו גורארי'] שי', שם יש ב' מקומות קבועים אלא שהעומדים שם (א' מקליפורניה וא' מסיאטל) יבואו רק לפני ר"ה, ויכולתי לשמוע די ברור את רוב ההתוועדות. ההתוועדות נגמרה ב16:45, והתפללו מנחה.
הרבי אמר קדיש בשבת בכל התפילות.

אח"כ הלך אד"ש לחדרו. בשעה 20:15 בערך נכנס אד"ש למעריב בזאל הקטן, אחרי מעריב הבדלה, נכנס לחדר הק', ויצא אחרי כחצי שעה ונסע הביתה.

סליחות. כשבא אד"ש ל770 היו שם חבר'ה שלקחו משקה ורקדו, והרים אד"ש פעמיים ב' ידיו הק' בתנופה להגברת השירה. ואח"כ ירדו הנ"ל למטה.

כ"ק אד"ש נכנס לסליחות בשעה 1:05, קודם לכן רקדו במשך איזה שעה (וגילו ברעדה). אחרי סליחות שרו רחמנא דעני ודפק אד"ש על העמוד בידו הק' (השמאלית) משך איזה דקה עד שגמר הסליחות וכו' ונכנס לחדרו הק'. ב2:40 בערך יצא אד"ש מחדרו הק'

ונסע הביתה.

יום א', כ"ו אלול התשג"מ

כ"ק אדמו"ר שליט"א בא ל770 10:20. לו"י [=לוי יצחק] פריידין נסע גם עם אד"ש (לאחר שצילם את הרבי ליד הבית) ואמר שדיבר איתו אד"ש ענינים כלליים ופרטיים.

ב 11:45 נסע אד"ש למקוה וב12:25 חזר, כשחזר הי' שם קבצן א' שמכר עטים וכו' ונתן לו אד"ש צדקה, וברך את אד"ש (א גוט יאהר?) וענה אד"ש: גם אתם.

בשעה 15:20 בערך יצא אד"ש לאוהל, קודם לכן נכנסו חתן והוריו לאד"ש וקיבל החתן הסידור למנחה. דקה אח"כ יצא אד"ש לאוהל. ב19:58 בא אד"ש מהאוהל נכנס לחדר (מיד), ב20:06 יצא אד"ש למנחה ואז חילק צדקה. בחזרת הש"ץ בין רפאינו לברך שם אד"ש ידיו הק' על מצחו עד מודים. אחרי מנחה יצא אד"ש, ואחרי חמש דקות הודיעו שאד"ש יצא בעוד רבע שעה.

בזמן שנדחפו קודם מעריב יצא המכתב [=מכתב כללי לר"ה] מהמזכירות (אצל א' מאנ"ש עורך כפ"ח [=העיתון 'כפר חב"ד'] הי' כבר המכתב ביום ו') והדביקו את זה על הדלת של הזאל הקטן. הרבי מסר בחדרו הק' ללייבל גראנער שהפ"נ [=פדיון נפש] יתנו מחר קודם קרה"ת, לייבל נכנס והודיע את זה למאיר הארליג.

אח"כ נכנס אד"ש למעריב לבש את הגארטל. מתחיל מפנים אח"כ לאחור, אח"כ שוב לפנים, הצד הימני על השמאלי ואז תחת הגארטל המוקף כבר, פותח קצת ומכניס הגארטל בפנים כעין קשר.

אומר עלינו גם בזמן הקדיש.

אחרי מעריב הודיע מאיר הארליג שסליחות ב-7 ואח"כ פני"ם. אד"ש מסתכל על ר"ז וילימובסקי (כמו"כ במנחה) ואז מתחיל ר"ז ואד"ש סוגר את עיניו הק' כאות הסכמה ויצא לחדרו הק'. לאחר כעשר דקות נסע הביתה.

יום ב', כ"ז אלול, ה'תהי' שנת גילוי משיח

בשעה 7:00 נכנס אד"ש לסליחות, וב7:35 גמרו ויצא אד"ש. אד"ש קיבל פ"נ מ7:45 עד 8:00 בערך. בזמן קבלת הפ"נ אמר אד"ש: לשנה טובה תכתב ותחתם.

הודיעו שאד"ש יכנס לקרה"ת עוד מעט. ב8:15 נכנס אד"ש לקרה"ת (בזאל הקטן) ואח"כ אמר תהילים. אחרי שהכניסו הספר לארון קודש יצא אד"ש והמשיך לקבל פ"נ משך איזה חמש דקות ונכנס לחדרו הק'.

בשעה 15:15 נכנס אד"ש למנחה, בדרך נעצר וחילק צדקה לילדים.

נפ"א [=נפילת אפים] לא אמר אד"ש בסידור, וכן בתהילים בשבת בקדיש שאמר (יארציט) בעושה שלום סוגר הסידור והולך ג' פסיעות. קודם נפ"א ברחום וחנן חטאנו כו' מכה על החזה. בקדיש, חזר אד"ש (במעריב דמוצ"ש כמדומה) הג' פסיעות - בעושה שלום [=של הש"ץ], ובד"כ חוזר אד"ש בתתקבל.

ב21:30 נכנס אד"ש למעריב.

בצאתו ממעריב התחיל ר"ז שי' שיבנה' כרגיל, והי' כעין חיוך על פני קדשו ועשה בידו להגברת השירה כמ"פ.

בשעה 22:05 יצא אד"ש מחדרו הק', שרו שיבנה ועשה (לר"ש מיידנצ'יק) בידו להגברת השירה. כשחזר אד"ש בכביש השני [=בהיותו במכונית על איסטערן פארקוויי בדרך לביתו], שמתו לב שלא כרגיל הסתכל אד"ש לעבר 770 ואולי על האנשים.

יום ג', כ"ח אלול

ב6:50 בא אד"ש לבית חיינו, וב7:05 נכנס (לזאל הגדול) לסליחות, בסוף סליחות כרגיל שרו רחמנא (אד"ש מורה בידו ומתחילים לשיר) קודם שירד אד"ש מהבימה עשה בידו יותר חזק וירד. אח"כ עשה בידו כמ"פ.

אח"כ לקח פ"נ. הודיעו מהמזכירות שבער"ה יתנו רק אלו שיביאו היום מאוחר או ממש בער"ה, וכולם מתבקשים לתת היום. ב15:20 יצא אד"ש למנחה.

ב21:15 מעריב וב21:30 התוועדות ער"ה, כ"ט אלול יום הולדת
כ"ק אדמו"ר הצ"צ.

כשנכנס אד"ש אחז בידיו ב' ספרים. אח"כ באמצע ההתוועדות
אמר אד"ש ש שבהשגח"פ יצא מבית הדפוס אוה"ת [=אור התורה]
של הצ"צ, והביאו את זה בלילה - אע"פ שהי' זה בלי בחירתו - וא"כ
כבר הי' כ"ט אלול, וע"כ [=ועל כן] חזר אד"ש איזה דרוש דא"ח של
הצ"צ בספר הנ"ל.

הי' מאמר דא"ח כעין שיחה מיוסד על דרושים לר"ה אוה"ת
להצ"צ, ד"ה תקעו בחודש שופר, ארך כרבע שעה.

אח"כ אמר אד"ש שהגיע עוד ספר בהשגח"פ, והוא אגרות קודש
של כ"ק מו"ח, וקרא שם אד"ש מהאגרת החדשה שכתב בווארשא
שהוא וכל המשפחה נמצאים בחדר אחד, ואמר אד"ש ההוראה
מזה בעבודת האדם שצריך להיות הענין של האחדות, אגודת
חסידי חב"ד.

אח"כ חילק אד"ש דולארים לטנקיסטים, ובאמצע עצר את כולם
(י"א שזרק חבילת דולארים לילדים) ואמר שיש כאלו שעוסקים
בהפצת המעינות וכו' ולא באים לקחת, (הכונה היתה לר"ש [=לר'
שלמה] מידנצ'יק) ומיד עלה ר"ש על השולחן וקיבל דולארים. אח"כ
הי' הרב כץ משיקאגו; עד שהגיע לשולחן לקח איזה חצי דקה וכל
הקהל ואפי' אד"ש חיכה עד שיגיע, והגיע וקיבל את הדולאר. מיד
אח"כ התחיל אד"ש כי בשמחה תצאו ויצא מהזאל, (ומי שקיבל
קיבל). דיבר בהתוועדות כמ"פ על ענין ממוצע (המחבר) אנוכי

העומד וכו'.

בהתוועדות דיבר ג"כ על שנת תשד"מ, אז מקאכט זיך, שהרי קודם לכן היו ר"ת על מ"ב ועל מ"ג והיה הסדר הפוך (ג"מ, ב"מ) וא"כ מה יהי' בד"מ, ואמר אד"ש, שיהי' תשד"מ תהי' שנת דברי משיח ונזכה ללימוד תורה מפיו של משיח במהרה בימינו ממש.

לקחתי דולאר מא' הטנקיסטים שקיבל קבוצת דולארים (הת' שמואל געלבשטיין)

בהתוועדות הי' איזה לשון, שויתי ה' לפני תמיד. וגם, והשתחוו לה' בהר הקודש ורצה אד"ש לומר: בירושלים, ואמר שוב: בהר הקודש.

(קניתי אחרי ההתוועדות הספר 'ליובאוויטש וחייליה' ב-12 דולאר).

יום ד', כ"ט אלול התשג"מ

הבוקר בשעה 7:05 נכנס אד"ש לסליחות כרגיל, אח"כ התיישב הקהל להתרת נדרים.

9:30 יצא אד"ש למקוה וכשהגיע ליד המכונית וחילק צדקה נגמר הכסף וחזר חזרה לחדר והביא עוד להמשיך לחלק (דבר נדיר). חזר ב10:20 בערך ועמד שם איזה צלם וצילם ושאלו אד"ש אם כבר אמר תהילים.

10:30 נכנס אד"ש לשחרית, אחרי שחרית התרת נדרים. יכלו לשמוע מלה במלה (מי שעמד קצת קרוב). בהתחלה כשהתקרב

אד"ש הראה לר' אברהם הירש כהן על הספסל שאינו מסודר וסידר לייבל גראנער את זה מיד.

אחרי שחרית נכנס לחדרו הק' והמשיך לקבל פ"נ. סביבות השעה 12:00 מסרו זקני אנ"ש הפ"נ כללי לכ"ק אדמו"ר שליט"א, ובירך אד"ש כמה דקות את כל כלל ישראל. אחרי התרת נדרים אמר אד"ש לכ"א מהזקנים יישר כח, ואח"כ אמר כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בטוב הנראה והנגלה
אח"כ נסענו לאוהל וכשחזרנו נודע לנו שעשר דקות קודם לכן יצא אד"ש לאוהל. ב14:10 בערך.

בשעה 18:08 חזר אד"ש ונכנס לחדר. חשבו שיצא למנחה, אחרי 5 דקות יצא מחדרו הק' כמעט במרוצה, שם צדקה (לא היו ילדים) ונכנס מיד למכונית ונסע לבית
ו. ב18:25 בא אד"ש ל770 ואחרי דקה יצא למנחה, קודם שנכנס אד"ש למנחה שם צדקה ונפל איזה מטבע והתכופף אד"ש והרים, נכנס למנחה.

כשיצא אד"ש ממנחה הסתכל אחורה (חיפש את ר"ז ווילימובסקי ולא הי') אבל הבינו את הרמז והתחילו לשיר שיבנה ביהמ"ק.

ליל א' דר"ה.

בשעה 20:00 נכנס לזאל הגדול, אמר תהילים כ5 דקות. ואח"כ התחילו מעריב. ג' פסיעות שחזר בשמו"ע היו כשהתחיל הש"ץ

לדוד מזמור. אחרי מעריב פנה לשורה הראשונה (של הזקנים) ואמר גוט יו"ט, אח"כ פנה לכולם (הי' רחוק קצת מהסטענדער) ואמר לעבר הקהל שוב: גוט יו"ט לשנה טובה תכתב ותחתם (בל' יחיד).

יום א' דר"ה

בשעה 10:00 נכנס אד"ש ג"כ עם סידור 'תפלות לכל השנה' (עכ"פ ביום א').

תקיעות כרגיל, גם בתשר"ת ובתש"ת עשה אד"ש (ביום א') בסוף תקיעה ארוכה, גם א' התרועות הי' ארוך. בזמן מוסף עיין אד"ש בהליקוט מכתבים התשד"מ.

תשליך. אד"ש נכנס דרך השער הימני פניו מופנות לעבר הבריכה כל הדרך עד שמגיע קרוב לשער היציאה. אחרי תשליך ניער עם הסרטוק (לא ראו הט"ק) פ"א ועוד כמ"פ. 20:00 מעריב אמר קדיש. לאחר מעריב, גוט יו"ט להזקנים ולהאנשים העומדים סביבו ולכל הקהל. ניגנו אבינו מלכנו ב"פ [=ב' פעמים].

ב' דר"ה בוקר נכנס אד"ש ב10:05. בזמן מוסף עיין אד"ש כמדומה ברור בסה"מ תשל"ט שז"ע יצא לאור.

כשעלה בסוף התפילה אחר נשיאת כפיים לבימה, הסתובב אל הקהל ואמר גוט יו"ט. לקח הספרים (סידור וסידור תפילות כל

השנה ותהילים יהל אור) ועלה לחדרו (אד"ש יורד במדריגה הא' ברגל ימין וגם על הרצפה ברגל ימין. וכן עולה ברגל ימין).

לאחר התפילה אמר אד"ש להודיע על מנחה והתועדות והודיע רמ"פ כץ שעה לא מתאימה, וצעקו ב. קליין ול. גראנער מעל הבימה של הרבי על זמן הדלק"נ (דהיינו שלכן אי"ז יכול להיות כמו שאמר כו'), הוא שמע ואמר שוב בטעות משהו אחר וכולם צחקו, גם אד"ש חייך, עד שהודיע רמ"פ שמנחה יהיה ב18:30 בערך, וב19:00 התועדות ואז ירד אד"ש מהבימה ונכנס לחדרו.

ב19:00 התועדות, אד"ש ציווה לרב מענטליק שיאמר לפינסאן שיכריז בנוגע לדין פורס מפה ומקדש, וכאן הי' סיפור שלם, ולפי מה שהבנתי מעשה שהיה כך הי': שאד"ש אמר להודיע שמי שלא יצא מהקידוש הנ"ל ויצטרך לקדש לבד יאמר רק יעלה ויבוא בלי רצה, ומי שיוצא מהקידוש הנ"ל צריך לומר רצה ויעלה ויבוא, ופינסאן הודיע שמי שיקדש אח"כ יצטרך לומר רצה ויעלה ויבוא (בטעות) וצחקו כולם ואח"כ ניסה מענטליק לתקן אותו וצעק (פינסאן) מעל הבימה של הרבי וכו' ושוב אמר טעות וכולם צחקו וגם אד"ש חייך כל הזמן. עד שהודיע פחות או יותר כראוי, אח"כ קידש ר"מ [=ר' מרדכי] טעלישווסקי והתחיל לומר בפה"ג וצעקו שלא יאמר ולא אמר (כי אמר כבר קודם לכן והענין הוא רק הקידוש, אבל אי"צ לברך שוב) [.....] וצחקו שוב. ואמר אד"ש: גילו ברעדה, וצעק ר"י כהן אליהם: וגילו ברעדה, והשתיק אותו אד"ש בתנועת יד. אח"כ דיבר אד"ש שלא לנגן את אבינו מלכינו בתור ניגון של אדמוה"ז, רק

בזמן שאומרים את זה בסדר התפילה. וניגנו ניגון ג' תנועות, ובתור ניגון אדמוה"ז - לקראת שבת, אדמוה"א - קאפעליע. (הקטע השני שבקטע הא' שהוא כמו הא' רק יותר נמוך - ניגון קודם הקטע הגבוה יותר, אח"כ הגבוה (היינו איך שמתחילים כל פעם) ושוב הנמוך). אדמו"ר הצ"צ - ימין ה' רוממה, אדמור מוהר"ש - לכתחילה אריבער. אדמו"ר מוהרש"ב - הכנה. אדמוהריי"צ - בינוני. כ"ק אדמו"ר שליט"א - אתה בחרתנו.

ניגון לפני מאמר, דא"ח ד"ה זה היום תחילת מעשיך. ארך כחצי שעה.

בברהמ"ז אמר אד"ש הרחמן הוא ינחילנו ליום שכולו שבת (אע"פ שהסעודה היתה המשך מיו"ט) והסביר א"ע בשיחה הבאה (ראה הנחה). אח"כ אמר אד"ש שכוס שי"ב [=של ברכה] יחלקו למחרת בסעודת רעוא דרעוין. לכתחילה לא הבינו מדוע בזמן רעד"ר אבל למחרת הי' ב' התוועדויות. והבינו.

שבת שובה 10:00 נכנס אד"ש לשחרית של שבת. ב13:30 התוועדות כרגיל, בסוף ההתוועדות ציוה להודיע (וגם אמר בעצמו) שיהיה קודם שקיעה עוד התוועדות.

ב18:55 נכנס להתוועדות.

ב21:02 התחיל לחלק כש"ב [=כוס של ברכה]. אחרי ההתוועדות

מעריב, אח"כ הבדלה, ואח"כ כש"ב. ב23:02 גמר, אבל אח"כ נתן שוב פעם.

בסוף אמר ויתן לך, אח"כ לקח מה שנשאר. צום גדלי' נכנס אד"ש ב10:15 לסליחות (התחילו דרשו ה' בהמצאו). מישהו הניח סידור והשתמש בזה אד"ש. קודם שנכנס אד"ש רבו שני חבר'ה על תהילים ואד"ש ראה את זה ולא השתמש אח"כ בתהילים (דחף התהילים על הצד).

15:15 מנחה. בהפטורה אמר תחת הנעצוץ יעלה הדס (בפת"ח) ולא הדס (בקמץ? - א.ק.). השיחה עד 16:35.

בסופה חילק דולארים ושאל כו"כ אם הם טאנקיסטן. (בתחילה רצו לעלות לבימה לקבל שם וירד אד"ש והראה בסידור לזוז וירדו למטה ועמד למטה והיתה שם צפיפות ואי סדר, וחילק הדולארים). כמה דקות קודם מעריב יצא ר"ב [=ר' בנימין] גאראדעצקי מיחידות. אחר מעריב ב20:10 יצא אד"ש לביתו. מעריב הי' ב19:50.

ה' תשרי,

לקרה"ת נכנס ב10:10 (בלא סידור). ב14:15 נכנס למנחה בזאל הגדול (כינוס). אח"כ דיבר כמה שיחות. כששרו השירים בסוף מחא כפיים בחוזק. בתחילת הכינוס צעק י' [=יעקב] הכט לעבר הבחורים שלא ידחפו ויעמדו באימה ופחד בפני מלך ישראל, וחיך אד"ש במשך הזמן שדיבר.

גם בזמן תרגום השיחות כשתרגם בצורה חי' ומוחשית חייך
אד"ש בשביעות רצון. חילק דולארים למדריכים ולמדריכות.

ליל ו' תשרי

התוועדו ע"פ בקשת אד"ש בזאל הגדול למטה. ראש המדברים
בהתחלה הי' ר"ד [=ר' דוד] ראסקין. היו שם ר"א [ר' אברהם
(דריזין)] מיור, ר"מ [=ר' מענדל] פוטערפאס, רש"ד [=ר' שמואל
דוד] רייטשיק, ר"א [=ר' אשר] סאסנקין (באטומער), [=ולהבחל"ח]
ר"מ ור"מ [=ר' מענדל ור' משה] מאראזאוו. אח"כ התוועד ר"מ
פוטערפאס. ההתוועדות נמשכה עד אחרי 3 לפנות בוקר. רשמתי
ר"ד מכמה סיפורים.

ו' תשרי

בשחרית נכנס ב9:40. ברוך שאמר אוחז הציצית בין קמיצה
לזרת וממשיך על גב היד ומניח על היד וע"ז היד הימנית (הציצית
אינה מכוסה) ובאופן כזה מנשק, מעביר ע"ג העיניים והפה. בק"ש
כמו"כ אלא שהציצית אינו מעביר מגב היד אלא מתוך היד וזורק
(מניח) כלפי חוץ. בסוף ברכת אהבת עולם - הבוחר בעמו ישראל
באהבה, הפסק של כמה רגעים ואח"כ ק"ש. י"ג מידות הרחמים
אחרי א-ל א"א אומר בקול ואח"כ מתיישב. קודם לכך מכה שוב
על החזה בא"מ חטאנו לפניך כו'. ואח"כ לדוד אליך ה' נפשי אשא.
בא"מ [=באבינו מלכנו] פתח זעליגזאהן את הארון כרגיל אבל
אד"ש אמר א"מ הקטן ואנחנו לא נדע ואמר ח"ק כרגיל והתחיל

אשרי. ולייבל רמז בינתיים לזליגזאהן שיסגור את הארון. באמצע אשרי ניגש לייבל בדו"ר לאד"ש ואמר: אבינו מלכנו.. ונענע אד"ש בראשו ופתח זעליגזאהן את הארון ואמרו א"מ. אד"ש דפק בידו הימנית לאות שינגנו; הימנית דוקא - כי ידו השמאלית בתפילין, אע"פ שבכל פעם דופק בידו השמאלית. (הכריכה על האצבע בפעם הג' על הפרק התחתון אבל לא על הכריכה הראשונה, היינו שעל הפרק התחתון יש ב' כריכות זה ליד זה).

אחרי א"מ המשיך אד"ש איפה שאחז באשרי.

בתהילים מדפדף עד שפותח השיעור היומי. בינתיים כמדומה אומר הקאפיטלאך שלו ושל הרבנית (אולי עוד) עד שמגיע לשיעור, ואז, בסוף כל קאפיטל אומר בקול. אח"כ הסתכל אד"ש הרבה בלוח שבסוף התהילים של הדריי קאפיטלאך, ואמר הג' קאפיטלאך.

נכנס למנחה ב15:30 כרגיל.

אח"כ אסיפה דחופה לבחורים מגיל ביהמ"ד ומעלה, גם לאורחים. האסיפה התקיימה בחובבי תורה. בהתחלה דיבר ר"ד ראסקין, מטרת הכנס על מה שתופסים רק החיצוניות ודוחפים לראות את הרבי אע"פ שאי"ז רצונו של אד"ש. אח"כ דיבר ר"י כהן בלה"ק. דיבר, שבחסידות מדובר על ענין קירוב מקום וריחוק מקום, שיכול להיות שאפי' אם נמצא בקירוב מקום יכול להיות בריחוק אם פונה לאחוריו של השני, וכמו"כ אפי' אם פונים פב"פ ג"כ יכול להיות

בריחוק היות וזהו היפך רצונו של השני. וכאן ג"כ זהו היפך רצון אד"ש. המשיך: שהרי צדיקים דומין לבוראן, ולכן, כמו שהתקשרות להקב"ה היא ע"י תומ"צ חכמתו ורצונו של הקב"ה, כמו"כ צריך להיות ההתקשרות בחכמתו של אד"ש, היינו השיחות והמאמרים (דיבר על מה שאין קאך היום כמו פעם בהמאמרים, שפעם כולם היו משתתפים בחזרה ואח"כ יושבים קבוצות וחוזרים כו' וצריך היום ג"כ להיות כך). ורצונו של אד"ש - מובן ג"כ מה שרצונו, ולא לעשות היפך רצונו וד"ל.

ב21:30 התוועדות, הי' הדרך על מסכת מו"ק תמיד וברכות. בסוף ההתוועדות הכריז על מגבית ו' תשרי (קרן חנה): וכמו אצל חנה הראשונה שכל רצונה הי' שיהי' לה אידישע קינדער, כמו"כ קרן חנה הוא בשביל מוסדות בנות חב"ד שמחנכים שיהיו כדבעי וכו'. חילק דולארים לטאנקיסטן (הפסיק באמצע?). הזכיר ע"ד ברכה אחרונה, לקח את המעטפה החומה הגדולה ששם היו המעטפות של המגבית, שם בפנים את הסידור ג"כ, התכופף אל הרמקול, חיך ושר כי בשמחה תצאו, לקח את המעטפה ביד ועודד את השירה. ההתוועדות נגמרה ב1:15.

יצא מכתב כללי "שישי לחודש השביעי".

בא' הימים ראיתי את אד"ש פוסע קודם שמו"ע ברגל שמאל. וצריך לברר אם כ"ה בכל פעם.

ב21:30 מעריב כרגיל, ב22:20 נסע הביתה.

ז' תשרי, ה'תהי' שנת דברי משיח

אד"ש הגיע ל770 ב10:00 כרגיל.

ב11:15 יצא למקוה

ב11:50 חזר מהמקוה, כשחזר עמדו שם כמה נשים וחילק אד"ש צדקה לכולם ואח"כ נכנס ל770. ב14:45 בערך נסע אד"ש לאוהל, ב19:30 חזר וב19:40 מנחה. כשנכנס למעריב הסתכל על הנר שעוה הגדול שעומד ליד הד' נרות האחרים והורה להדליק אותם, לייבל הדליק אותם מיד.

ב20:15 מעריב וב20:40 נסע לביתו.

אחרי מעריב לימד הרב מענטליק את המכתב כללי שיצא לאור בכ"ה אלול.

ח' תשרי, ה'תהי' שנת דברי משיח

קרוב ל10:10 הגיע אד"ש ל770, נכנס לקרה"ת. ב12:40 נסע אד"ש למקוה חילק צדקה, כשיצא החוצה היתה על מקום הסוכה של הרבי עגלה וילד קטן בתוכה ובכה, והרבי [סימן] לא' הבחורים שעמד שם שירים אותו, ונתן לו אד"ש (מעבר הגדר) צדקה והורה לשים בקופה.

ב13:10 חזר אד"ש מהמקוה, נתן צדקה לא' הת' מישיבה גדולה

תורת אמת. בערך ב16:00 נסע אד"ש לאוהל, בצאתו הוציאו מהמעטפה (יצא עם מעטפה א') כסף לצדקה ונתן לילדים.

ב19:30 חזר אד"ש מהאוהל, ב19:40 נכנס למנחה.
ב20:25 מעריב, כעשר דקות אחרי מעריב נסע הביתה.

יום ו', עריוכ"פ, ט' תשרי, ה'תהי' שנת דברי משיח

ב7:05 יצא לכפרות, (כמה דקות קודם לכן הגיע ל770) כשמסר את הכפרה לשוחט התכווצו פניו וכן בזמן שהשוחט אחז את התרנגולת רעד כ"ק אדמו"ר שליט"א. בזמן השחיטה בפועל החזיק אד"ש א"ע. עשה כיסוי הדם הלוך ושוב בכמה נוצות (4-3) (כ8-6 פעמים).

ב7:45 יצא אד"ש למקוה. כשירד את המדרגות (קרוב למכונית) הוציא חופן מטבעות מכיסו כדי לתת לילדים ועמד שם קבצן א' שמכר לוחות של השנה הבעל"ט ושפך אד"ש מטבעות (מכל הסוגים) לידו, ולקח לוח א'. כשישב אד"ש במכונית עיין בלוח.

ב8:15 חזר אד"ש מהמקוה, המכונית היתה קצת רחוקה מהמדרכה (היות והיתה עוד מכונית מאחורי') וכשיצא אד"ש מהמכונית סגר את הדלת בחוזקה (אף שבד"כ עושה זאת המזכיר). כשנכנס אד"ש ל770 קרא ל2 בחורים שעמדו בשער וחילק גם להם צדקה.

ב9:10 ירד אד"ש לשחרית.

כחצי שעה אח"כ החלה חלוקת לקח. אד"ש בירך: לשנה טובה ומתוקה.

ב20:12 נגמרה חלוקת הלעקאח ונסגר הדלת.
ב25:12 פתח שוב את דלת חדרו הק' וחילק לכמה אנשים.
אחרי כמה דקות נסע הביתה.

ב30:15 נכנס אד"ש למנחה, אחר מנחה היתה הברכה לכלל ישראל (כעין שיחה) ובסוף אמר אד"ש: ויה"ר שיתעוררו בתשו"ע כו' ומתוך עונג, ושיהי' שנת עונג. אח"כ התחיל אד"ש לומר על סדר (על דרך) מה שנמצא ביה"ר שקודם מראה כהן, שיהי' שנת אורה ואמר על סדר א"ב כמה מהאותיות הם הנמצאים שם והרבה שאינם נמצאים שם, הי' למשל: שנת נצחון וניסים, שנת שמחה עדלידע וכו'. בזמן שאמר אד"ש את כל האותיות רעדו ידיו.

אחרי מנחה המשיך אד"ש לקבל לעקאח.
קודם הברכה שקודם כל נדרי סגרו את כל הדלתות שמובילות להחצר שליד הבריכה של התשליך (דרך הכולל וכו') וגם לזאל הקטן וכו'. הבחורים עמדו בחוץ ברחוב יוניון. ב30:18 בערך פתחו את הדלתות ונכנסו כולם להחצר. הת' שהיו רשאים להכנס לחדר הקטן ולחדר השני היו שם קודם לכן. בחצר היו מסודרים כעין פירמידות.

ב40:18 נכנס אד"ש לברכה. עלה לבימה ששם הי' הסטענדער. הי' שם ג"כ רמקול מכוון מול פיו של אד"ש. הסתכל אד"ש על א' הת'

והורה להוריד את זה. הסירו את זה מכנו ושמעו את זה בחוץ קצת בשקט. אחרי הברכה נכנס אד"ש לחדרו הק'.
לאחר כמה דקות ירד לכל נדרי.

אחרי שמו"ע עשה אד"ש בתנועת ביטול לחזן (מיכאל ליפסקר).
אחר התפילה נשאר אד"ש לתהילים כרגיל, אחרי תהילים עלה
אד"ש לחדרו הק' (הסידור אחז על התהילים).

יוהכ"פ

נכנס אד"ש ב10:00

נכנס למנחה שעה קודם הרגיל, ב16:45 נכנס עם הכובע על הראש בשביל מעריב, כשהגיע לסטענדער הוריד את הכובע. בנעילה, בא"מ, אחר ששרו ג' פעמים, בפעם הד' גם דפק בידו הא' אבל גם הראה קצת בראשו. בפעם החמישית עשה בב' ידיו בחוזק ועם כל גופו הק'. סה"כ ה"פ.

בהפסקה הביאו על הבימה המדרגות מה שיש למארש מלפני כמה שנים, אלא שבשנה שעברה הוסיפו לזה גדר א' והשנה הוסיפו לזה עוד גדר. הש"ץ האריך מאוד בנעילה כדי להשלים את הזמן בו צריך לגמור את נעילה כי אד"ש ירד קודם הרגיל כנ"ל. באמצע המארש עלה אד"ש על המדרגות הנ"ל ומחא כפיים במרץ (זמן קצר יחסית). למעריב לבש את הכובע אחר תפילת מעריב הבדלה. אחר הבדלה אמר אד"ש ג"פ גוט יו"ט והקהל אחריו. ואח"כ עלה אד"ש לחדרו הק'.

יצאו לקידוש לבנה. הלבנה היתה נראית מאחורי הבנין הסמוך מצד שמאל ל770 (איפה שהנחות וליקוטים), וכשיצא אד"ש הכינו לרבי הסטענדער במקום משם אפשר לראות הלבנה. ה'ה זה מעבר לכביש הקטן, מול 770 בערך. ושם היו רוב הקהל.

קודם שירד אד"ש על המדרכה שאל על הלבנה והוליכו את אד"ש קודם כל לצד ימין. אח"כ הסתובב אד"ש מול הלבנה קודם שראה אותה והתחיל ללכת בעיגול פסיעה בפסיעה לצד ימין לכיוון הסטענדער והביט כל הזמן לעבר הבנין עד שנראתה הלבנה, ושם נעצר. היו שם דחיפות חזקות ובנימין קליין נתן סטירות והעיף כובעים, עד שעשו מעגל סגור, פחות או יותר, סביב אד"ש. אחרי קידוש לבנה אמר אד"ש: א גוט וואך א גוט חודש א גוט יו"ט א גוט יאהר.

שרו ושמחת בחגך ועשה בידו הק' להגברת השירה.
נכנס לחדרו הק'. אחר כמה דקות יצא ונסע הביתה.
שרו כנ"ל ושמחת, עשה אד"ש ג"כ בתנועות ידו הק'. (חילקו בזאל הקטן מזונות ושתי' לשבור את הצום).

ב770 התוועדו יקותיאל ראפ, זושא וילימובסקי ורש"ד רייטשיק. לא הייתי בהתוועדות. אחרי שהלכו, המשיכו הבחורים להתוועד עד לפנות בוקר ואז בנו את הסוכה של אד"ש.

מחרת יום הכיפורים, בשם השם

10:30 הגיע אד"ש ל770. כשיצא מהמכוננית, הסתכל קודם

כל על הסוכה שנבנתה ז"ע. הגיע עם מעטפה מסויימת (שבה יצא אתמול מחדרו הק' במוצאי יו"כ כשיצא לביתו) והטלית, שגם בה יצא אתמול הביתה (על כתפיו). עשה שלום לילד אחד שעמד לימינו וכמו"כ לנשים. נכנס לחדרו הק', הוציא מעטפה עם מטבעות וחילק צדקה לילדים. אח:כ נכנס שוב לחדרו הק'.

11:30 בערך יצא למקוה, וחזר אחר חצי שעה. בשעה 15:00 יצא אד"ש לאוהל, חילק צדקה כרגיל. כשהגיע למכונת היו שם עוד כמה ילדים, הניח את המעטפה על המושב הקדמי וחיפש שם קצת זמן עד שמצא כמה מטבעות ומסרם לילדים. ב19:50 חזר אד"ש מהאוהל, נכנס לחדרו הק', לא חילק צדקה. אחרי כ5 דקות ירד למנחה, בדרכו חילק צדקה.

למטה חיכו למעריב כי אמרו שאד"ש ירד למעריב לזאל הגדול. פתאום נודע למטה שהרבי נכנס לזאל הקטן למעריב, ר"ד רסקין התחיל להתפלל מעריב, רצתי למעלה, אד"ש כבר אחז בשמו"ע, התפללתי מיד.

סיפרו שלייבל גרונר עמד ליד המעלית ואד"ש כשיצא אפי' לא הסתכל על המעלית ומיד נכנס לזאל הקטן והיו שם כמה בחורים ומיד נתקבץ מנין שעמדו בחוץ והתחילו להתפלל. (אומרים שהמעלית היתה סגורה [=מקולקלת], לכך לא ירד אד"ש).
לאחר מעריב אד"ש נכנס לחדרו.

אח"כ יצא לייבל גרונר ונכנס למזכ' ונתן לדלת להיסגר כי חשב שהרבי יצא עוד כמה דקות (ולא מיד), לפתע נפתחה הדלת קצת, כולם נדחפו לצדדים, כ"ק אדמו"ר שליט"א חיכה רגע כמימרי' ופתח את הדלת, העיף מבט חזק למולו ויצא בצעדים תקיפים. [נסע לביתו].

בשעה 23:30 הלכנו לחובבי תורה להתוועדות להת' לשיבת תורת אמת, התוועד הרה"ח ר"פ [= ר' פיניע] שיחי' קארף, דיבר איזה משך זמן (ר"ד ברשימותי). אח"כ הלך ונשארו להתוועד הרמי"ם דתו"א [=דתורת אמת].

מדברי הרבי על נישואין בחודש אדר

משיחת ט"ז אדר תש"נ

בס"ד. "יחידות" לקבוצת חתנים וכלות שיחיו

בלתי מוגה

בהוספה¹ על הברכות האמורות לעיל² — ישנם ברכות מיוחדות השייכות לחתונה:

לכל לראש — "שבע ברכות" דנישואין, אשר, המספר דשבע ברכות הוא מספר כללי שכולל כל הברכות, כמוכן גם מזה שימי השבוע הם במספר שבע, מיום ראשון עד יום השביעי (יום השבת), ולאח"ז מתחיל עוה"פ מיום ראשון, ועוד הפעם ועוד הפעם, וחידוש מיוחד בנוגע לשבע ברכות דנישואין — שאין זה דבר החוזר ונשנה עוה"פ (כבימי השבוע), כי אם, שבכל פעם נעשה ענין חדש מלבתחילה — גילוי כח האין-סוף ע"י בנים ובנות עוסקים בתורה ובמצוות, אשר, גם להם (הבנים והבנות) יהיו בנים ובנות עוסקים בתורה ובמצוות, עד סוף כל הזמנים וכל המקומות.

ועד להברכה העיקרית — "מהרה... ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה גו"³, כל החמשה קולות⁴ — שתיקף ומיד ממש, "לא עיכבן כהרף עין"⁵, "מהרה", נעשים כל עניני החתונה, החל מההכנות לחתונה, ועאכ"ו כ החתונה עצמה וההמשך בכל שכעת ימי המשתה — "בערי יהודה ובחוצות ירושלים", "בנערינו ובזקנינו גו' בכנינו ובבנותינו"⁶, והחתנים והכלות, משפחותיהם, המחותנים והשושבינים בראשם.

* * *

ויש לקשר זה עם תוכן הזמן — חודש אדר:

ענינו המיוחד של חודש אדר — "משנכנס אדר מרבין בשמחה"⁷, ועאכ"ו כ בקשר ובשייכות לנישואין, אשר, גם לפני הציווי ד"משנכנס אדר מרבין בשמחה", ה"ז מצד עצמו ענין של שמחה, ולא רק שמחה סתם, אלא ריבוי שמחה, כפי שמצינו שיש להוסיף בשמחת חתן וכלה עד לששים ריבוא מישראל⁸, ובפרט ע"פ המבואר בארוכה בהמשך שמח תשמח⁹ ששמחת חתן וכלה היא שמחה שלמעלה מהגבלה, ע"ד שמחת פורים שהיא באופן ד"ער דלא ידע"¹⁰.

(5) מכלתא ופרשיי בא יב. מא.

(6) בא י"ד, ט.

(7) תענית כט, סע"א, מג"א א"ח ס"ח ס"ח תרסו.

(8) ראה כתובות ז', סע"א.

(9) סה"מ תרניז ע' קעג ואילך.

(10) מגילה ז, ב.

(1) מהבא לקמן — ראה גם לקו"ש ח"כ ע' 575

ואילך, ושי"ג.

(2) ביחידות הכללית לאורחים שיחיו.

(3) ע"פ ידמי לג, ז"י"ד"א.

(4) ברכות ו, ב.